

Arrestnummer C 1674 / 2020
Repertoriumnummer 2020 / 1701
Datum van uitspraak 29 mei 2020
Notitienunder griffie 2019/NT/124
Notitienunder parket-generaal

Hypothecaire inschrijving
Vergunningsregister

Hof van beroep Gent

Arrest

tiende kamer
correctionele zaken

PRO JUSTITIA
Beroep in cassatie
door

dd. 10.06.2020

By arrest v/h Hof van Cassatie

Van 8 december 2020 (P. 20.0683.N)

werd het cassatieberoep
verwezen.

18-12-2020

griffier

Aangeboden op
Niet te registreren

COVER 01-00001639577-0001-0020-01-01-1

“OP STRAFGEBIED

De rechtbank VERKLAART beklaagde SCHULDIG aan de feiten omschreven onder de hierboven vermelde tenlastelegging;

De rechtbank VEROORDEELT beklaagde voor de feiten van de enige tenlastelegging tot een GELDBOETE van **VIJFHONDERD EURO**, verhoogd met 70 deciemmen (x 8) of **4.000,00 euro**;

ZEGT dat bij niet betaling binnen de door de wet bepaalde termijn de lastens beklaagde uitgesproken geldboete kan worden vervangen door een gevangenisstraf van 3 maanden;

De rechtbank verleent beklaagde **GEWOON UITSTEL van de tenuitvoerlegging van de HELFT van de opgelegde geldboete voor een periode van drie jaar.**

Wijst beklaagde er op dat het uitstel van rechtswege herroepen wordt ingeval gedurende de proeftijd een nieuw misdrijf is gepleegd dat veroordeling tot een criminele straf of hoofdgevangenisstraf van meer dan zes maanden zonder uitstel ten gevolge heeft gehad.

Bijdragen - vergoeding - kosten

Spreekt in hoofde van beklaagde de verplichting uit om EENMAAL een bedrag van 25,00 euro, met 70 deciemmen verhoogd, **200,00 euro** bedragende, te betalen bij wijze van bijdrage tot financiering van het Fonds tot financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden;

Veroordeelt beklaagde, krachtens artikel 4 §3 van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand, tot het betalen van een bijdrage aan het Fonds van **20,00 euro**;

Legt beklaagde bovendien een vergoeding op voor de kostprijs van de strafprocedure van **53,58 euro** overeenkomstig artikel 91, 2de lid en 148 van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken;

Veroordeelt beklaagde tot de gerechtskosten, tot op heden begroot op de som van **280,79 euro**.

OP BURGERLIJK GEBIED

✓ **Herstelvordering**

BEVEELT t.a.v. beklaagde het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand van het perceel te kadastraal gekend als

door het verwijderen van de vier gestapelde containers, inclusief de eventuele vloerplaat en fundamenteën, het opvullen van de bouwput met zuivere teelaarde en de verwijdering van de afbraakmaterialen van het terrein, evenals het verwijderen van alle steenslagverharding en het staken van het gewoonlijk gebruik van het terrein voor het plaatsen van voertuigen, binnen een termijn van zes maanden na het in kracht van gewijsde treden van dit vonnis onder verbeurte van een dwangsom van 150 euro per dag vertraging.

ZEGT dat beklaagde overeenkomstig artikel 6.1.45. van de VCRO, indien de herstelmaatregel vrijwillig wordt uitgevoerd, onmiddellijk de stedenbouwkundige inspecteur en het college van burgemeester en schepenen, bij aangetekende brief of bij afgifte tegen ontvangstbewijs, op de hoogte dienen te brengen.

MACHTIGT voor het geval dat de plaats niet binnen de door de rechtbank gestelde termijn in de vorige staat wordt hersteld, de stedenbouwkundig inspecteur en het college van burgemeester en schepenen van de Gemeente om ambtshalve in de uitvoering ervan te kunnen voorzien.

ZEGT voor recht dat de voormelde termijn van zes maanden enkel aan de hoofveroordeling wordt gekoppeld en geen dwangsomtermijn is in de zin van artikel 1385bis Ger.Wb.

✓ Overige burgerlijke belangen

De rechtbank houdt de beslissing over de overige burgerlijke belangen aan."

1.2 Tegen dit vonnis werd hoger beroep ingesteld op:

- 27 november 2018 door de beklaagde tegen "al de beschikkingen van het vonnis";
- 4 december 2018 door het openbaar ministerie tegen "alle beschikkingen op strafgebied".

1.3 Er werd een verzoekschrift in de zin van artikel 204 Wetboek van Strafvordering ingediend op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde, op:

- 27 november 2018 door de raadsman van de beklaagde ;
- 6 december 2018 door het openbaar ministerie.

1.4 Op de rechtszitting van 9 januari 2020 (inleidingszitting) van dit hof, zelfde kamer, werden op verzoek van de raadsman van de beklaagde en na het openbaar ministerie te hebben gehoord, bij toepassing van de artikelen 152, § 1 en 209bis, laatste lid, Wetboek van

Strafvordering, conclusietermijnen vastgelegd en werd de rechtsdag bepaald op de rechtszitting van donderdag 23 april 2020.

De conclusietermijnen zijn nageleefd.

1.5 Het hof hoorde op de openbare rechtszitting van 23 april 2020 in het Nederlands:

- de beklaagde _____ in zijn middelen van verdediging, vertegenwoordigd door meester _____ advocaat met kantoor te _____

- het openbaar ministerie in zijn vordering bij monde van _____, advocaat-generaal.

2.1 De onderscheiden verklaringen van hoger beroep tegen het vonnis van 29 oktober 2018 gedaan op de griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen, werden tijdig en regelmatig naar de vorm gedaan (art. 203, § 1 Wetboek van Strafvordering).

De verzoekschriften of grievenformulieren die de grieven bevatten die tegen het vonnis worden ingebracht, werden eveneens tijdig ingediend.

2.2 In het door de advocaat van de beklaagde _____ ingediende "*grievensformulier hoger beroep*", opgesteld volgens het door de Koning vastgestelde model, wordt bepaald welke grieven tegen het voormeld vonnis worden ingebracht, namelijk met betrekking tot de procedure (reden: verjaring en schending van de rechten van de verdediging), de schuld, de straf, de burgerlijke rechtsvordering (reden: aanhouden burgerlijke belangen) en de herstellvordering.

In het door het openbaar ministerie ingediende "*grievensformulier hoger beroep*" wordt bepaald welke grieven tegen het voormeld vonnis worden ingebracht, namelijk op strafgebied met betrekking tot de straf.

De hiervoor vermelde grieven van de partijen zijn nauwkeurig bepaald.

2.3 De hoger beroepen van respectief de beklaagde _____ en van het openbaar ministerie zijn ontvankelijk.

Het hof beslist in dit arrest binnen de perken van de hoger beroepen en vervolgens van de grieven zoals bedoeld in artikel 210 Wetboek van Strafvordering. In dit verband stelt het hof vast dat er geen redenen zijn om ambtshalve een grief in de zin van de voormelde bepaling op te werpen.

3. In het beroepen vonnis vatte de eerste rechter de feiten als volgt samen:

“Op 22 juli 2016 stelt de gemachtigde ambtenaar van de gemeente vast dat op de eigendom van beklagde, deels gelegen in woongebied, deels gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, een terrein is ingericht voor het stallen van voertuigen. Aan de achterzijde van het perceel staan vier (werf)containers. De containers staan twee hoog gestapeld (tot op een hoogte van bijna 6 meter). Er hangt ook een spandoek dat aangeeft dat het terrein wordt gebruikt voor de aan- en verkoop van tweedehandsvoertuigen. Op het perceel staan verschillende voertuigen waarop wordt aangegeven dat ze te koop staan of reeds verkocht zijn. Een deel van het perceel is verhard met (kiezel)steenslag.

De containers en de verharding staan in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Bij navolgend P.V. van 9 september 2016 wordt vastgesteld dat de zonnepanelen verlegd werden en een trap werd bevestigd aan één van de containers.

Uit analyse door de inspectie van blijkt dat het terrein reeds lange tijd verhard werd en in gebruik was als autoverkoopplaats. Sinds 28.05.2012 was het terrein ontruimd.

Beklaagde verklaart in verhoor het volgende.

- *Hij heeft de opdracht gegeven om de werfcontainers op te richten;*
- *Hij is de enige eigenaar. Hij wist niet dat er een vergunning nodig was. Hij is bereid om een regularisatievergunning aan te vragen.*

Door de administratie werd een herstellvordering opgemaakt. Men vordert het volgende herstel:

- *Herstel in de oorspronkelijke staat, wat betreft de 4 geplaatste containers. Dit houdt in: het verwijderen van de 4 gestapelde containers, inclusief de eventuele vloerplaat en fundamenteën, het opvullen van de bouwput met zuivere teelaarde en de verwijdering van de afbraakmaterialen van het terrein. Tevens dient alle steenslagverharding te worden verwijderd;*
- *Het staken van het gewoonlijk gebruik van het terrein voor het plaatsen van voertuigen;*
- *Binnen een termijn van drie maanden;*
- *Onder een dwangsom van 150 euro per dag vertraging bij niet-uitvoering binnen de gestelde termijn.*

De herstellvordering kreeg op 15 december 2016 het positief advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid.”

4. De datum van het bevel tot dagvaarding (in eerste aanleg) is 26 januari 2018.

Het hof verbetert de enige telastlegging A dan ook door precisering van de periode van de telastlegging, namelijk: *“op niet nader te bepalen data in de periode van 1 september 2010 tot en met de datum van het bevel tot dagvaarding, namelijk 26 januari 2018”*.

De zo verbeterde telastlegging slaat op dezelfde feiten als deze vervat in de oorspronkelijk aanhangig makende akte en voegt daar geen feiten aan toe. Het is op de zo verbeterde telastlegging dat de tegenspraak betrekking had.

Telkens hierna sprake is van de enige telastlegging A betreft het de hier zo verbeterde telastlegging.

5. Voor zover bewezen werden de feiten, die zich situeren in de periode van 1 september 2010 tot en met 26 januari 2018, gepleegd met eenzelfde misdadig opzet en vormen zij een voortgezet misdrijf waarbij de verjaring van de strafvordering pas een aanvang neemt op de dag van het laatste feit, hetzij 26 januari 2018. Sindsdien is geen vijf jaar verstreken, zodat de verjaring niet is ingetreden.

Gezien de, volgens de verklaring van de beklaagde (zie hierna), in het jaar 2010 gestapelde containers deel uitmaken van het misdrijf van gewoonlijk gebruik en aldus van het voortgezet misdrijf, is er ook voor deze containers, anders dan de beklaagde aanvoert, geen sprake van verjaring.

De beklaagde voert ook aan dat de gravé (of gravel) daar reeds meer dan twintig jaar ligt en aldus kan blijven liggen, gezien de tussengekomen verjaring. De gravel maakt geen deel uit van de enige telastlegging A, zodat het hof geen verjaring voor dit element moet beoordelen. Dat de gravel geen deel uitmaakt van de enige telastlegging A brengt nochtans niet noodzakelijk mee dat voor zover het herstel in de oorspronkelijke staat en de staking van het gewoonlijk gebruik zou bevolen worden, de gravel niet ook mee zou moeten verwijderd worden, gezien een herstel in de oorspronkelijke staat een herstel naar een wettige toestand impliceert.

6.1 De beklaagde voert aan dat het strafdossier geen *“eindvordering van het (p)arket-(g)eneraal”* bevat. Verder voert de beklaagde aan dat het openbaar ministerie geen schriftelijke conclusies neerlegde en hij pas op de rechtszitting van 23 april 2020 mondeling in kennis werd gesteld van de uiteindelijke straf(maat)vordering van het openbaar ministerie. Volgens de beklaagde houdt dit een schending in van het beginsel van de wapengelijkheid tussen het openbaar ministerie en de beklaagde en betreft dit ook een schending van de rechten van verdediging in de zin van artikel 6.1 EVRM. De beklaagde verzoekt het hof om aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag te stellen die luidt als volgt: *“Schendt artikel 152 Wetboek van Strafvordering artikel 6.1 EVRM (...) en de artikelen 10, 11 en 14 van de Grondwet, het algemeen beginsel van wapengelijkheid tussen partijen, in de lezing dat het openbaar ministerie erop nahoudt dat zij geen conclusies dient neer te leggen en de eindvordering op de hoorzitting zelf nog kan beargumenteren aan de hand van*

een al dan niet uitgeschreven nota en de beklagde dus pas op de hoorzitting kennis kan nemen van de vordering van het openbaar ministerie, daar waar beklagde reeds zijn argumenten heeft moeten voorleggen naar aanleiding van de voorziene dwingende conclusietermijn.”

6.2 Geen enkele wetsbepaling of algemeen rechtsbeginsel brengt voor het openbaar ministerie de verplichting mee schriftelijke conclusies op te stellen.

Geen enkele wetsbepaling heeft het in het kader van de penale vonnisgerechten over een eindvordering van het openbaar ministerie, zodat niet duidelijk is waarop de beklagde doelt. Het openbaar ministerie werd op de rechtszitting van 23 april 2020 gehoord in zijn mondelinge vordering. De beklagde heeft naar aanleiding van deze vordering niet verzocht de verdere behandeling van de zaak uit te stellen, omdat hij naar aanleiding van deze mondelinge vordering zou geconfronteerd geweest zijn met feiten die hem nog niet bekend konden zijn.

De bepaling van conclusietermijnen door het hof overeenkomstig de artikelen 152, § 1 en 209bis, laatste lid, Wetboek van Strafvordering brengt voor geen enkele partij de verplichting mee om (schriftelijke) conclusies neer te leggen. De stelling van de beklagden in de gesuggereerde prejudiciële vraag dat zij hun standpunten reeds kenbaar moesten maken “naar aanleiding van de (...) dwingende conclusietermijnen” steunt op een onjuiste rechtsopvatting. Het dwingend karakter van de conclusietermijnen slaat immers enkel op het feit dat wanneer conclusietermijnen bij toepassing van artikel 152, § 1 Wetboek van Strafvordering op de inleidingszitting zijn vastgesteld, in beginsel enkel conclusies die binnen de vastgestelde termijnen zijn neergelegd in de debatten kunnen blijven, afgezien van de mogelijkheid van artikel 152, § 2 Wetboek van Strafvordering. Het vermelde dwingend karakter van de conclusietermijnen slaat helemaal niet op een verplichting om conclusies neer te leggen.

De omstandigheid op zich dat een partij aan wie een conclusietermijn werd verleend geen conclusies neerlegde en enkel mondeling op de na conclusietermijnen bepaalde rechtszitting zijn standpunt toelicht, brengt op zich niet mee dat het recht van verdediging van de andere partijen is geschonden. Elke partij heeft de mogelijkheid om op de rechtszitting tegenspraak te voeren over de mondelinge uiteengezette standpunten. Voor zover de behandeling op de rechtszitting zou leiden tot de ontdekking van een nieuw en ter zake dienend stuk of feit dat nieuwe conclusies rechtvaardigt, kunnen op grond van artikel 152, § 2, laatste lid Wetboek van Strafvordering door de rechter nieuwe conclusietermijnen worden vastgelegd en een nieuwe rechtsdag worden bepaald, zodat het beginsel van de wapengelijkheid aldus gegarandeerd is. De beklagde heeft naar aanleiding van de mondelinge vordering van het openbaar ministerie in deze zaak niet verzocht van deze bepaling toepassing te maken.

Dat een partij ervoor opteerde geen conclusies neer te leggen (binnen de vastgestelde conclusietermijn), belet deze partij niet ten volle gebruik te maken van zijn feitelijke en

juridische kennis bij de mondelinge toelichting van zijn standpunt op de rechtszitting. Evenmin belet dit het openbaar ministerie dat geen schriftelijke conclusies neerlegde om de vordering te stellen die door de wet is voorzien wat betreft de straf, met inbegrip van een eventuele bijzondere verbeurdverklaring. Wat betreft de bijzondere verbeurdverklaring van vermogensvoordelen bestaat voor het openbaar ministerie op grond van artikel 43bis, eerste lid Strafwetboek overigens wel de verplichting tot schriftelijke vordering, uiterlijk op de rechtszitting en zonder dat dit noodzakelijk in een (binnen de vastgestelde conclusietermijn neergelegde) conclusie moet gebeuren. Overigens is het hof niet gebonden door een concreet gevorderde strafmaat: niets belet het hof binnen de wettelijk bepaalde grenzen, en binnen de grenzen van de saisine, een schuldige beklaagde een hogere of lagere straf dan gevorderd op te leggen.

Geen enkele wettelijke bepaling schrijft voor dat het openbaar ministerie op de rechtszitting waarop de zaak behandeld wordt een concrete vordering inzake strafmaat moet stellen. Zo het openbaar ministerie dit toch doet, is dit noodzakelijk de vordering van een strafmaat zoals deze door de toepasselijke strafwet is bepaald, zodat de beklaagde hierdoor niet kan verrast worden en de strafmaat kenbaar is, dit steeds in het debat was en aldus hierover tegenspraak mogelijk was.

Er is aldus klaarblijkelijk geen schending van het gelijkheidsbeginsel, met inbegrip van het beginsel van de wapengelijkheid, en het hof stelt vast dat het antwoord op de prejudiciële vraag niet onontbeerlijk is om uitspraak te doen, zodat het hof niet gehouden is de prejudiciële vraag te stellen (art. 26, § 2, laatste lid Bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof).

Dat de rechtbank van eerste aanleg Limburg, afdeling Tongeren, een gelijkaardige prejudiciële vraag wel stelde aan het Grondwettelijk Hof (*BS* 7 februari 2020), volgens het hof ten onrechte, doet aan deze vaststelling geen afbreuk.

Verder stelt het hof vast dat de rechten van verdediging van de beklaagde niet werden geschonden.

7.1 De enige telastlegging A slaat op het zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning gewoonlijk gebruiken van het perceel voor het parkeren van voertuigen, het stapelen van containers met aanhorigheden en de opslag van allerhande materiaal. Dit betreft een inbreuk op artikel 4.2.1.5°, a) Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, die in de periode van de telastlegging strafbaar werd gesteld door artikel 6.1.1, eerste alinea, 1° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en sinds 1 maart 2018 strafbaar is gesteld door artikel 6.2.1.1° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

7.2 Het betrokken perceel ligt overeenkomstig het gewestplan (KB 14 september 1977) deels in woongebied en deels in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Een bevoegd gemeentelijk inspecteur van de gemeente deed op 29 juni 2016 de volgende vaststellingen:

“Het betreft een bebouwd goed dat in twee delen is opgedeeld. Aan de rechter zijde is de woning met oprit, afdak en tuin, aan de andere kant, gescheiden door een haag is links een terrein ingericht voor het stallen van voertuigen. Aan de achterzijde van het perceel, over beide delen, staan (vier) containers.

Voor het linker gedeelte hangt een brievenbus met huisnummer een nummer dat bij de gemeente niet gekend is. Er hangt ook een spandoek die aangeeft dat er aankoop en verkoop van tweedehandsvoertuigen doorgaat. Op het perceel staan verschillende voertuigen, waarop wordt aangegeven dat ze te koop zijn of reeds verkocht zijn. Dit deel van het perceel is volledig verhard met (kiezel)steenslag. Het wordt afgescheiden van de weg door hekwerk en een metalen poort. Volgens omwonenden is er vooral 's nachts activiteit.

Het opvallendste zijn echter de (werf)containers die gestapeld staan tegen de achterkant van het perceel. Het gaat om vier containers die twee hoog gestapeld staan. Eén container is ongeveer 2,9m hoog, dus samen is dat bijna 6 m. Deze containers zijn duidelijk te zien vanaf de openbare weg en van de achterliggende omgeving en zorgen voor een storend uitzicht.

Voor de containers, in het rechter gedeelte, staat nog een afdak van ongeveer 6m op 6m (geschat). Het is opgetrokken uit hout met metalen profielplaten als dak. Erop liggen (vijf) zonnepanelen. Het wordt gebruikt voor opslag van allerlei materiaal.” (stuk 3).

De beklagde verklaarde op 6 september 2016 dat hij opdracht gaf voor de uitvoering van de werken op het perceel (stuk 33 en 34). De laatste twee containers werden op 23 mei 2016 geplaatst; de onderste twee containers stonden er al zes jaar. De bureelcontainers wilde hij omvormen naar showroomcontainers voor eigen gebruik of verhuur. De beklagde verklaarde verder dat hij niet op de hoogte was dat hiervoor een vergunning nodig was en hij was bereid hiervoor een vergunningsaanvraag in te dienen.

Op 28 september 2017 was er nog geen regularisatieaanvraag ingediend en was er nog geen sprake van herstel (stuk 68).

7.3 Met 'gewoonlijk gebruik', in de zin van de artikelen 4.2.1.5°, a en 6.1.1, eerste lid, 1°, (thans 6.2.1.1°) Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, beoogt het decreet geen vergunningsplicht voor de toevallige opslag van goederen maar vereist het een gebruik van de grond dat een zekere regelmaat vertoont en een zekere tijd moet duren alvorens een vergunning noodzakelijk is. Het misdrijf bestaat van zodra door meerdere handelingen van gebruik zonder dat daartoe de nodige vergunning verkregen werd, het gewoonlijk gebruik ontstaat. Het hof stelt aan de hand van de vermelde dossiergegevens in de feiten vast dat *in casu* hiervan sprake is.

Het misdrijf van gewoonlijk gebruik van een grond zonder vergunning wordt voortgezet in de zin van artikel 6.1.1, eerste lid, 1° (thans 6.2.1.1°) Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en de verjaring ervan loopt niet, zolang blijvend handelingen tot gebruik, zonder een tussentijdse onderbreking die tot verjaring leidt, worden gesteld, zoals dit *in casu* blijkt uit de hiervoor weergegeven dossiergegevens.

Uit de hiervoor aangehaalde vaststellingen en de verklaring van de beklaagde volgt dat de enige telastlegging A bewezen is.

7.4 Anders dan de beklaagde aanvoert is er geen vrijstelling van vergunningplicht op grond van artikel 2.1.11° Vrijstellingenbesluit. Deze bepaling valt immers onder hoofdstuk 2 van dit besluit dat slaat op handelingen in, aan en bij woningen. De containers horen niet bij een woning en bovendien maken ze het voorwerp uit van een commerciële uitbating, zodat de aangehaalde bepaling niet van toepassing is. Evenmin zijn er andere door het Vrijstellingenbesluit bepaalde vrijstellingen van toepassing. Dat bepaalde containers op het zogenaamde "*privatief gedeelte*" van het perceel zouden gestaan hebben, is een onduidelijk argument en bovendien zonder relevantie: het brengt niet mee dat er wel sprake van vrijstelling was.

Ook het argument dat er sprake zou zijn van een 'vermoeden van vergunning' omdat er al minstens sinds 1990 sprake was van een verharding en het stallen van voertuigen en het gewoonlijk gebruik van "*iets dat vermoed wordt vergund te zijn*", mist niet alleen duidelijkheid doch houdt bovendien geen steek. De te last gelegde feiten zijn immers wel degelijk correct gekwalificeerd onder het gewoonlijk gebruik als een inbreuk op artikel 4.2.1.5° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. De feitelijke vaststellingen door een bevoegde opsporingsambtenaar van het stallen van voertuigen bestemd voor verkoop en van de bewuste containers, gekoppeld aan de verklaring van de beklaagde dat hij de eerste twee containers plaatste in het jaar 2010 en de bovenste twee containers in 2016 werden geplaatst, tonen aan dat de beklaagde vanaf 1 september 2010 (tot de datum van het bevel tot dagvaarding, namelijk 26 januari 2018) het perceel gewoonlijk gebruikte voor het parkeren van voertuigen, het stapelen van de containers en de opslag van allerlei materiaal en dat deze handelingen niet vallen onder het oprichten van constructies. Dat de beklaagde reeds voordien op die plaats voertuigen stalde en te koop aanbood en dat ook voor hij het perceel in het jaar 2000 aankocht een andere handelaar hier voertuigen verkocht, doet aan deze vaststellingen geen afbreuk, noch brengt dit mee dat er sprake was van een vermoeden van vergunning. Ten overvloede wijst het hof op de vaststelling, die ook gebeurde in de herstellvordering, dat uit de geschiedenis van de site blijkt dat er reeds eerder een autohandel aanwezig was, doch dat dit niet meer het geval was tussen (ten laatste) mei 2012 en 1 januari 2016, waarbij er tussendoor kortstondig expositie was van polyester zwembaden en er enkele mobilhomes werden geplaatst, wat een andere ruimtelijke weerslag heeft dan een effectieve autohandel.

Het hof dient de verdere omstandige argumentatie die het middel van de beklaagde ondersteunt, dan ook niet verder te ontmoeten, meer bepaald met betrekking tot de aangevoerde schending van het gelijkheidsbeginsel wat betreft het vermoeden van vergunning voor gewoonlijk gebruik en het opdelen van woningen.

7.5 Volstrekt ten onrechte voert de beklaagde, in ondergeschikte orde, aan dat er sprake was van onoverwinnelijke (rechts)dwaling omdat hij *“al die jaren hieromtrent nooit (...) werd aangesproken”*.

De enkele omstandigheid dat de beklaagde niet over het misdrijf werd aangesproken door de bevoegde overheid, brengt niet mee dat er sprake is van onoverwinnelijke rechtsdwaling. Uit niets volgt dat de overheid bij de beklaagde een rechtmatig vertrouwen wekte dat hij wettig handelde.

Algemeen wist en behoorde de beklaagde te weten dat dergelijke handelingen vergunningsplichtig zijn. De beklaagde wist en kon in het bijzonder weten dat het gewoonlijk gebruik van een perceel deels in woongebied en deels in landschappelijk waardevol agrarisch gebied op de wijze zoals hij dat deed aan een voorafgaande stedenbouwkundige vergunning onderworpen was. Dit geldt nog meer omdat dit gewoonlijk gebruik kaderde in een commerciële uitbating en er sprake was van een opvallende en storende wijze van stapelen van de containers, zoals ook de foto's in het dossier aantonen.

De beklaagde maakt het bestaan van onoverwinnelijke (rechts)dwaling dan ook niet enigszins aannemelijk.

8. De beklaagde pleegde de feiten van het bewezen misdrijf van de enige telastlegging A met eenzelfde misdadig opzet, zodat het hof overeenkomstig artikel 65, eerste lid, Strafwetboek voor ze samen een straf toepast.

Anders dan de beklaagde aanvoert is er geen sprake van een overschrijding van de redelijke termijn in strafzaken. De redelijke termijn in strafzaken neemt een aanvang vanaf het ogenblik dat de beklaagde onder de dreiging van strafvervolging komt, wat voor de beklaagde is vanaf zijn verhoor door de politie op 6 september 2016. Het opsporingsonderzoek vertoont geen ondukbare periodes van stilstand. Hetzelfde geldt voor de verdere vervolging door het openbaar ministerie. Anders dan de beklaagde aanvoert, heeft het geen zestien jaar geduurd *“alvorens er actie werd ondernomen”*.

De naleving van de vergunningsplicht is essentieel voor het realiseren van een goede ruimtelijke ordening, die het algemeen belang dient. De beklaagde heeft enkel zijn belangen voor ogen gehouden. Hij zorgde jarenlang voor een voor de omgeving en omwonenden erg storend uitzicht door onder meer het stapelen van containers, wat nog meer klemt in woongebied en nog meer in landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Bovendien gebeurde dit alles met winst oogmerk en is er nog steeds geen integraal herstel.

Om de beklaagde aan te zetten voortaan de regels wel na te leven, gezien het belang van de goede ruimtelijke ordening en als passende maatschappelijke vergelding is het opleggen van een geldboete noodzakelijk, maatschappelijk verantwoord en passend. Deze geldboete veroorzaakt niet de sociale declassering van de beklaagde, noch brengt het zijn sociale reclassering op onevenredige wijze in het gedrang. Er is dan ook geen grond om de opschorting van de uitspraak van de veroordeling of het uitstel van de tenuitvoerlegging van de opgelegde geldboete te gelasten.

Het bewezen misdrijf werd deels gepleegd vanaf 1 januari 2017 zodat het hof de geldboete verhoogt met 70 deciem.

De hierna bepaalde vervangende gevangenisstraf spoort de beklaagde aan tot betaling van de geldboete.

9. Als veroordeelde tot een correctionele hoofdstraf is de beklaagde gehouden tot het betalen van de bijdrage van 25 euro tot financiering van het bijzonder Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders (art. 29 van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen). Deze bijdrage, die een eigen aard heeft en geen straf inhoudt, wordt vermeerderd met 70 deciem tot 200 euro, en dit ongeacht de datum van de bewezen verklaarde feiten.

De vaste vergoeding voor de kostprijs van het verloop der strafprocedure waartoe iedere veroordeelde vóór 1 januari 2020 diende te worden veroordeeld en de verhoging van de gerechtskosten met maximaal tien procent wegens de correspondentiekosten, kunnen thans niet meer worden opgelegd. Immers werd artikel 91 van het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken opgeheven bij artikel 43 van het koninklijk besluit van 15 december 2019 tot vaststelling van de organisatie van de arrondissementale bureaus gerechtskosten en de procedure volgens dewelke gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten worden toegekend, geverifieerd, betaald en teruggevorderd (BS 27 december 2019, tweede editie). Dit besluit trad in werking op 1 januari 2020 (art. 46 koninklijk besluit van 15 december 2019).

Met toepassing van artikel 4, § 3 en artikel 5, § 1 van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand, in werking getreden op 1 mei 2017 ingevolge artikel 6 van het koninklijk besluit van 26 april 2017 tot uitvoering van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand, veroordeelt het hof de beklaagde ook tot het betalen van een bijdrage van 20 euro aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand.

10.1 Artikel 6.1.41 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening werd opgeheven sinds 1 maart 2018. Vanaf die datum bepaalt artikel 6.3.1 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening:

“Naast de straf beveelt de rechtbank, ambtshalve of op vordering van een bevoegde overheid, een meerwaarde te betalen en/of bouw- of aanpassingswerken uit te voeren en/of de plaats in de oorspronkelijke toestand te herstellen of het strijdige gebruik te staken. Dat gebeurt, met inachtneming van de volgende rangorde:

1° als het gevolg van het misdrijf kennelijk verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening, het betalen van een meerwaarde;

2° als dit kennelijk volstaat om de plaatselijke ordening te herstellen, de uitvoering van bouw- of aanpassingswerken;

3° in de andere gevallen, de uitvoering van het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand of de staking van het strijdige gebruik.

Voor de diverse onderdelen van eenzelfde misdrijf kunnen verschillende herstelmaatregelen gecombineerd worden, bevolen volgens de rangorde, vermeld in het eerste lid. Het bevolen herstel dekt steeds de volledige illegaliteit ter plaatse, ook al werd die mee veroorzaakt door stedenbouwkundige misdrijven of inbreuken die niet bij de rechter aanhangig zijn.”

Deze bepaling moet worden gelezen in de context van artikel 159 Grondwet, krachtens hetwelk de rechter geen gevolg mag geven aan bestuurshandelingen die niet met de wetten overeenstemmen. De rechter dient de herstellvordering op haar externe en interne wettigheid te toetsen en te onderzoeken of ze strookt met de wet, dan wel of ze op machtsoverschrijding of machtsafwending berust. Meer bepaald dient het hof na te gaan of de beslissing van het bestuur om het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand te vorderen uitsluitend met het oog op de goede ruimtelijke ordening is genomen. Het hof beoordeelt niet de opportuniteit van de gevorderde maatregel.

Het bevelen van een herstelmaatregel vereist dat de plaatselijke ordening door het misdrijf is geschaad en de maatregel er toe strekt deze plaatselijke ordening te herstellen. Het is dus niet zo dat bij een niet-regulariseerbare overtreding van de bestemmingsvoorschriften het herstel in de oorspronkelijke toestand steeds moet worden bevolen, ongeacht de impact van de constructie op de plaatselijke ordening.

Overeenkomstig artikel 1 Eerste Aanvullend Protocol Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), moet de rechter nagaan of de vordering van de stedenbouwkundig inspecteur om een bepaalde herstelmaatregel te vorderen, uitsluitend met het oog op de goede ruimtelijke ordening is genomen. Hij moet de vordering die gebaseerd is op motieven die vreemd zijn aan de ruimtelijke ordening of op een opvatting van een goede ruimtelijke ordening die kennelijk onredelijk is, zonder gevolg laten.

De rangorde van de te bevelen herstelmaatregelen in artikel 6.3.1, § 1, eerste lid, 1°, 2° en 3°, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening toont aan dat de omvang van de schade aan de plaatselijke ruimtelijke ordening, nog meer dan de overtreding zelf, bepalend is voor de keuze van de herstelmaatregel.

In beide gevallen blijft de evenredigheids- en redelijkheidstoets onverminderd van toepassing: het gevorderde herstel moet evenredig zijn aan de *in concreto* vastgestelde aantasting van de ruimtelijke ordening en de maatregel moet redelijk blijven in vergelijking tot de last die dit voor de betrokkenen meebrengt. De concrete vaststelling dat de gevolgen van het misdrijf kennelijk niet verenigbaar zijn met een goede ruimtelijke ordening volstaat om het eventueel te bevelen herstel naar recht te verantwoorden.

Het staat niet aan het hof de opportuniteit van de herstellvordering te beoordelen.

10.2 De eiser in herstel vordert in een tijdig en regelmatig aanhangig gemaakte herstellvordering het herstel in de oorspronkelijke staat door het verwijderen van de vier gestapelde containers, met inbegrip van de eventuele vloerplaat en de fundamenteën, het opvullen van de bouwput en de legale verwijdering van de afbraakmaterialen, evenals de verwijdering van de steenslagverharding. Tevens vordert de eiser in herstel het staken van het gewoonlijk gebruik van het terrein voor het plaatsen van voertuigen.

De eiser in herstel vordert de verbeuring van een dwangsom bij niet naleving van de opgelegde herstellmaatregelen binnen de bepaalde termijn.

De Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid (thans: Hoge Raad voor de Handhavingsuitvoering) verleende op 15 december 2016 positief advies over de herstellvordering, waardoor is voldaan aan artikel 6.3.10, § 1, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Nergens is bepaald dat de beklagde een 'verweernota' voor deze raad moet kunnen aanvoeren, zodat het ontbreken hiervan niet leidt tot de niet-ontvankelijkheid van het advies en de herstellvordering.

De aanhangig makende dagvaarding werd overgeschreven in de registers van het (toenmalige) hypotheekkantoor (thans: kantoor Rechtszekerheid) onder nummer [redacted] en werd ingeschreven in het vergunningsregister, waardoor is voldaan aan de ontvankelijkheidsvereiste bepaald door artikel 6.3.1, § 6, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

Anders dan de beklagde aanvoert, moet de afwezigheid van de stedenbouwkundig inspecteur op de rechtszitting voor het hof niet als een "*afstand van geding*" of een afstand van de herstellvordering worden aangezien. Zoals vermeld werd de herstellvordering rechtsgeldig ingesteld en moet het hof deze beoordelen en er zich over uitspreken. Ten onrechte voert de beklagde aan dat hieruit een schending van artikel 6 EVRM voortvloeit. Artikel 6 EVRM zelf is niet van toepassing op de herstellvorderende overheden. Dit belet de beklagde nochtans niet voor het hof als strafrechter, zijn feitelijke en juridische verweermiddelen betreffende het gevorderde herstel te laten gelden, wat de beklagde *in casu* overigens ten volle deed.

10.3 De herstellvordering is voldoende gemotiveerd in functie van een goede ruimtelijke ordening. De eiser in herstel wees onder meer op het feit dat het geheel een bizarre indruk geeft, wat ook de foto's in het dossier aantonen. De eiser in herstel overweegt dat zowel wat betreft materiaalgebruik als wat betreft vormentaal het geheel niet inpasbaar is in de onmiddellijke omgeving en er ook functioneel geen enkele link is met de bestemming van dit gebied en de wederrechtelijke toestand enkel dient om de autohandel mogelijk te maken of als onderconstructie voor de zonnepanelen. Gelet op de storende effecten op de plaatselijke ordening is het behoud van de toestand (containers en autoverkoopplaats) niet mogelijk en zou een meerwaarde de ongewenste stedenbouwkundige situatie enkel bestendigen. Verder wordt gewezen op potentieel gevaarlijke verkeerssituaties die kunnen ontstaan, gezien het terrein onmiddellijk paalt aan de belangrijke invalsweg die de is (fietspad en nabijheid school).

De containers en de steenslagverharding maken deel uit van de wederrechtelijke toestand, zodat de verwijdering ervan steunt op het bewezen misdrijf.

De verwijdering van de twee bovenste containers door de beklagde is nog niet bevestigd in een proces-verbaal overeenkomstig artikel 6.3.6 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Bovendien wijzigt de verwijdering van deze containers niets aan de onverenigbaarheid van de wederrechtelijke toestand met een goede ruimtelijke ordening en blijven de overwegingen van de herstellvordering ook dan onverkort gelden. Op geen enkele wijze maakt het advies van de Hoge Raad voor de Handhavingsuitvoering een schending uit op het gelijkheidsbeginsel en is dit advies en vervolgens de herstellvordering niet-ontvankelijk, zoals voorgehouden door de beklagde.

De overwegingen van de beklagde dat de beoordeling inzake het hinderlijk karakter kennelijk onredelijk is, zeker nu de bovenste containers zijn weggehaald en er een terrein voorhanden is zoals minstens vanuit "de jaren 90" en het kennelijk onredelijk is "om hier (in het jaar) 2016 plotseling een probleem van te gaan maken" snijden evenmin hout, gezien de hiervoor vermelde overwegingen. De aanwezigheid van een koopcentrum rechtover het bewuste perceel is zonder relevantie voor de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening inzake het perceel. Bovendien brengt dit niet mee dat de toestand op het perceel minder schadelijk is voor de goede ruimtelijke ordening.

De herstellvordering is intern en extern wettig.

10.3 Er is niet aangetoond, overeenkomstig artikel 6.3.6 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening dat het herstel werd uitgevoerd. Ook deels herstel wordt niet conform de wet aangetoond, zodat het herstel nog steeds op onder meer vier containers betrekking heeft.

Gelet op het talmen van de beklagde in het verleden om tot het volledig herstel over te gaan, wordt terecht de verbeurte van een dwangsom gevorderd bij niet naleving van het bevel tot herstel. Bovendien kiest de beklagde er bewust en uitdrukkelijk voor om de afloop

van deze procedure af te wachten. De hierna uitgesproken modaliteiten vormen een gepaste en noodzakelijke aansporing van de veroordeelde om nu effectief zelf tot herstel over te gaan.

Dat “*de inspectie*” nooit zelf tot uitvoering overgaat waardoor “*het tweede deel van de tekst dan ook gedurende jaren dode letter is*” (bedoeld wordt artikel 6.3.4, § 1, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, namelijk de ambtshalve uitvoering door de eiser in herstel), is niet aangetoond en bovendien niet relevant in de concrete zaak. De beklagde verliest uit het oog dat een vrijwillige uitvoering van de opgelegde herstelmaatregelen vanuit het oogpunt van het algemeen belang de voorkeur geniet, gezien een ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregelen kosten voor de gemeenschap veroorzaakt, waarbij er geen enkele zekerheid bestaat over de recuperatie van deze kosten.

Er is geen enkele grond of reden om de beslissing over de dwangsom “*naar de rol te verzenden*” (*sic*: in strafzaken bestaat geen algemene noch bijzondere rol) of aan te houden, zoals de beklagde aanvoert. Integendeel moet de dwang tot vrijwillige uitvoering van de herstelmaatregelen van bij de uitspraak ervan aanwezig zijn. De beklagde krijgt bovendien nog een hersteltermijn vooraleer de dwangsom verbeurt, terwijl de hersteltermijn pas loopt vanaf het in kracht van gewijsde gaan van dit arrest.

De lange tijd sedert dewelke de beklagde reeds kon overgaan tot het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand en de gezien de aard en omvang van de werken voldoende ruime termijn welke hem hiertoe nog wordt verleend, brengen mee dat er geen reden is om bij toepassing van artikel 1385*bis*, laatste alinea, Gerechtelijk Wetboek nog een zekere termijn te bepalen waarna hij pas de dwangsom zal kunnen verbeuren.

Wat betreft het bedrag van de dwangsom is het hof niet gebonden door het door de eiser in herstel gevorderde bedrag. Gelet op de duidelijke onwil van de beklagde om de manifest wederrechtelijke toestand naar een wettige toestand te brengen, moet het bedrag van de dwangsom per dag dat, na het in kracht van gewijsde gaan van het arrest en na het verlopen van de hersteltermijn, geen gevolg wordt gegeven aan het opgelegde herstel, voldoende hoog zijn om hem aan te zetten tot vrijwillig herstel.

Er is geen grond om een maximum voor de te verbeuren dwangsom te bepalen, gezien dit *in casu* de effectiviteit van de dwang die moet uitgaan van een dwangsom zou beperken. Een onvoldoende hoog maximum zou door de beklagde in deze zaak trouwens als een verkapte meerwaarde kunnen worden aangezien en uiteindelijk het voortbestaan van de onwettige toestand in de hand werken.

10. De eerste rechter hield terecht de burgerlijke belangen aan. Het hof bevestigt deze beslissing.

Anders dan de beklagde aanvoert in het grievenformulier, behoort de beslissing tot het aanhouden van de burgerlijke belangen tot de strafvordering en maakt dit geen voorwerp uit van de beoordeling van de burgerlijke rechtsvordering. De eerste rechter moest en het hof moet zich daarover uitspreken ook als er geen burgerlijke rechtsvordering gesteld wordt.

Artikel 4 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering bepaalt immers dat de rechter bij wie de strafvordering aanhangig is gemaakt, ambtshalve de burgerlijke belangen aanhoudt, zelfs bij ontstentenis van burgerlijke partijstelling, wanneer de zaak wat die belangen betreft niet in staat van wijzen is.

Dictum

Toegepaste wetsartikelen:

Het hof maakt toepassing van de hiervoor aangehaalde artikelen, met inbegrip van deze vermeld in de bewezen enige telastlegging A, en van de artikelen:

- 211 en 211*bis*, Wetboek van Strafvordering,
- 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,
- 65, eerste lid, 66, 100 Strafwetboek,
- 4.2.1.5°, 6.1.1, eerste alinea, 1° (oud), 6.2.1.1° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

Beslissing van het hof:

Het hof,
rechtsprekend op tegenspraak,

verklaart de beroepen ontvankelijk en er ten gronde over beslissend **met eenparige stemmen:**

bevestigt het beroepen vonnis in de beslissing tot het aanhouden van de burgerlijke belangen;

wijzigt het beroepen vonnis voor zover bestreden voor het overige **als volgt:**

op strafgebied:

verbetert de enige telastlegging A als volgt: *“op niet nader te bepalen data in de periode van 1 september 2010 tot en met de datum van het bevel tot dagvaarding, namelijk 26 januari 2018”;*

veroordeelt de beklaagde _____ voor de bewezen enige telastlegging A tot een **geldboete van 4.000 euro**, vermeerderd met 70 decimen tot 32.000 euro of een vervangende gevangenisstraf van drie maanden;

veroordeelt de beklaagde _____ tot betaling van een bedrag van 25 euro, vermeerderd met 70 decimen en zo gebracht op 200 euro te betalen als bijdrage tot de financiering van het fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders;

veroordeelt de beklaagde _____ tot betaling van een bijdrage van 20 euro aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand;

veroordeelt de beklaagde _____ tot betaling van de kosten van de strafvordering, voor het openbaar ministerie begroot op 255,26 euro in eerste aanleg en 97,48 euro in beroep;

wat betreft de herstellvordering:

beveelt de beklaagde _____ tot het herstel in de oorspronkelijke toestand van het perceel gelegen te _____ bij de administratie Opmetingen en Waarderingen (voorheen: kadaster) gekend als afdeling _____ door het verwijderen van de vier of resterende (gestapelde) containers, met inbegrip van de eventuele vloerplaat en fundamenten en de steenslagverharding, telkens met de legale verwijdering van alle afbraakmaterialen en tot staking van het gewoonlijk gebruik van het terrein voor het plaatsen van voertuigen,

dit binnen een termijn van vier maanden na het in kracht van gewijsde gaan van dit arrest, onder verbeurte van een dwangsom van 500 euro per dag vertraging in geval van niet-uitvoering van dit arrest binnen de gestelde termijn;

machtigt, voor het geval dat het herstel in de oorspronkelijke toestand niet binnen de gestelde termijn wordt uitgevoerd, de stedenbouwkundig inspecteur en de burgemeester van de gemeente _____ overeenkomstig artikel 6.4.3, § 1, Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening tot ambtshalve uitvoering ervan.

Kosten eerste aanleg:

Dagvaarding: € 25,26
Hypoth. Inschr.: € 230,00

€ 255,26

Kosten beroep:

Afschrift vonnis: € 30,00
Afschriften akten HB: € 6,00
Opstelrecht HB bekl.: € 35,00
Dagv. bekl.: € 26,48

€ 97,48

Dit arrest is gewezen te Gent door het hof van beroep, tiende correctionele kamer,
samengesteld uit raadsheer _____ als waarnemend kamervoorzitter, raadsheer
en _____ en in openbare rechtszitting van **29 mei 2020**
uitgesproken door wnd. kamervoorzitter _____ in aanwezigheid van
advocaat-generaal, met bijstand van griffier _____

